

ת"פ 20211/02/20 - מדינת ישראל נגד דניאל בטיט

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 20211-02-20 מדינת ישראל נ' בטיט

בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל
נגד

הנאשם

דניאל בטיט

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן (בשנית) בעבירת תקיפה הגורמת חבלה ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) ובעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין. בכתב האישום מתואר כי ביום 24.9.19 ביצע הנאשם עבודות שיפוץ בדירה השייכת לבתה של המתלוננת. בן זוגה של הבת (להלן - המתלונן) הגיע לדירה וביקש מהנאשם לקבל חשבונית טרם קבלת תשלום על ביצוע עבודות השיפוץ. בתגובה תקף הנאשם את המתלונן בכך שחבט בידו באמצעות מוט ברזל. כתוצאה מכך נגרם למתלונן חתך באורך 3 ס"מ ובעומק 1 ס"מ בין אצבעות 3/4. בהמשך, התקשר הנאשם למתלוננת ואיים עליה באומרו "... אני אביא לו עוד דקירות בבטן... לפני שיתחתן עם הבת שלך יהיו לו עוד עשר דקירות בבטן... אני אבוא לטפל בו".

2. הודאת הנאשם באה במסגרת הסדר טיעון בו תוקן כתב האישום, הצדדים הסכימו שהנאשם יישלח לשירות המבחן וככל שהתסקיר יהיה חיובי תעתור המאשימה לעונש בעבודות שירות ואילו ההגנה תוכל לטעון באופן חופשי. אומר כבר עתה כי בסופו של יום, ולאחר שהנאשם שולב בטיפול, ניתנה בעניינו המלצה שיקומית-טיפולית, והצדדים טענו בהתאם להסכמה זו.

תסקירי שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיש חמישה תסקירים בעניינו של הנאשם שהתפרשו על פני תקופה ארוכה. מטעמים של צנעת הפרט לא אפרט יתר על המידה את הדברים (ראו: ע"א 6356/20 פלוני נ' מדינת ישראל (21.10.2021)), ובתמצית יאמר כי הנאשם כבן 63, גרוש ואב לשלושה ילדים בגירים ועברו נקי. במשך השנים התפרנס הנאשם מעבודה בתחום התחזוקה והאינסטלציה, אך כיום אינו עובד ומתקיים מקצבת הבטחת הכנסה. בתחילה התרשם שירות המבחן כי

הנאשם נוקט בעמדה השלכתית ואינו מקבל אחריות מלאה למעשיו, מתקשה להצביע על כשלים התנהגותיים ולהכיר בנזק שנגרם למתלונן. בהמשך, שינה הנאשם עמדתו והביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי ומשכך נדחו הדיונים מעת לעת. לבסוף התרשם שירות המבחן כי הנאשם מגלה אחריות, מתמיד להגיע לטיפול באופן סדיר, משתף פעולה והחל לבחון את דפוסי התנהגותו. ההתרשמות הכוללת הייתה שקיימת חשיבות לשילובו בהליך טיפול ממושך, שעשוי לסייע בהפחתת גורמי הסיכון, וברוח דברים אלו הומלץ להטיל עליו צו מבחן וענישה מוחשית של 200 שעות של"צ.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

4. ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת המעשה ונטען שהערכים המוגנים שנפגעו הם שלווה נפשו וגופו של המתלונן וכן הגנה על הציבור. הוגשה פסיקה ונטען כי מתחם העונש ההולם נע בין שישה חודשי מאסר, שיכול ויורצו בדרך של עבודות שירות, ועד 18 חודשי מאסר בפועל. ביחס לעונש הראוי לנאשם נטען כי תסקיר שירות המבחן ממליץ על ענישה המחייבת חריגה ממתחם הענישה וכי אין הצדקה לכך במקרה זה, בין היתר בשל כך שמדובר בהליך טיפול המצוי בראשיתו. ביחס לעונש הראוי לנאשם הביאה המאשימה בחשבון את עברו הנקי והודאתו בביצוע העבירות, ובהתאם להסדר הטיעון עתרה לתשעה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, צו מבחן, פיצוי והתחייבות.

5. ב"כ הנאשם טען כי מדובר באדם שאינו צעיר, הסובל ממצב בריאותי רעוע ומתקיים מקצבת הבטחת הכנסה. נטען כי הנאשם נעדר עבר פלילי וכי מאז המקרה לא נפתחו נגדו תיקים נוספים. ביחס לביצוע העבירה נטען שאין מדובר בנסיבות ביצוע חמורות והאירוע לא הסלים. ביחס למתחם העונש ההולם נטען כי חלקו התחתון הוא צו מבחן וחלקו העליון מאסר קצר לריצוי בדרך של עבודות שירות. ברמה האופרטיבית עתרה ההגנה להביא בחשבון שיקולי שיקום, לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהטיל על הנאשם צו של"צ, צו מבחן ופיצוי.

6. הנאשם בדברו האחרון הביע צער על מעשיו, קיבל אחריות וציין שבכוונתו להתמיד בביצוע צו השל"צ אף מעבר לשעות שיוטלו עליו, ככל שכך יקבע עונשו.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש

7. **הערכים המוגנים בבסיס העבירה:** הערכים שנפגעו בשל מעשי הנאשם ברורים. מדובר על פגיעה בשלום גופו, כבודו ובטחונו של המתלונן. האלימות בה נקט הנאשם כלפי המתלונן אינה קלה, והיא אף הותירה בו חבלה. יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 4813/15 מוכלס פלאח נ' מדינת ישראל (22.3.2016):

"למותר להכביר מילים אודות חומרתן של עבירות אלימות, הפוגעות בערכים חברתיים נעלים, ובראשם חיי אדם ושלמות הגוף. בית משפט זה נתן דעתו, ולא אחת, על הצורך לעקור מן השורש את "תת-תרבות הסכין", תוך הפעלת אמצעי ענישה אשר ישמשו הרתעה

לרבים מפני נקיטה באמצעים אלימים כדי לנהל סכסוכים ... האמור מקבל משנה תוקף כאשר מדובר בנקיטה באמצעים אלימים העלולים לגרום לפציעות קשות ביותר, כמו במקרה שלפנינו, ואף לתוצאות קטלניות".

ביחס לפתרון סכסוכים בדרכים אלימות נקבע לא אחת כי:

"עמדנו לא פעם על כך שפתרון סכסוכים בדרכי אלימות ועשיית דין עצמי מבטאים 'לא רק זלזול בערך חיי אדם, אלא בכל אותם יסודות שקיומה של חברה מתוקנת תלוי בהם. מחובתו של בית המשפט לשרש התנהגות מעין זו לאור השלכותיה הרוות האסון' (ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 33 (3.9.2009))" (ע"פ 5851/19 מדינת ישראל נ' אהוד אברג'יל ואח' (2.2.2020)).

8. **נסיבות הקשורות לביצוע העבירות:** אקדים ואומר כי נסיבות האירוע לא הובהרו עד תום וכתב האישום לא פירט את מלוא הנסיבות, זולת בקשת המתלון לקבל חשבונית מס טרם תשלום, דרישה שככל הנראה הייתה הטריגר לאירוע. אציין בהקשר זה שהסנגור פירט בטיעוניו לעונש את נסיבות האירוע לשיטתו, אך ברי שאין מקום לכך כאשר קיימת הודאה בכתב אישום מתוקן (סעיף 40(ד) לחוק העונשין; ע"פ 858/20 פארס ג'ארבאן נ' מדינת ישראל (2.7.2020)). עם זאת, אף אם אניח שמדובר בהתגרות מסוימת של המתלון (ואינני קובע כך), ברי שתגובתו של הנאשם הייתה אלימה ובלתי פרופורציונאלית. לכך יש להוסיף את מהות הכלי (מוט ברזל) בו עשה שימוש הנאשם שהוא בעל פוטנציאל לגרימת נזק. מנגד אציין שהכלי לא כוון לאיבר רגיש ולמצער אין טענה כזו בכתב האישום, ויש להניח עבור הנאשם את ההנחה הטובה ביותר עבורו. ביחס לנזק אציין שבפועל לא נגרם נזק חמור, אף שאין להקל בו ראש. אף האיומים בהם עשה הנאשם שימוש היו בוטים, אם כי יש לציין שהם לא הופנו כלפי מושא האיום אלא כלפי המתלוננת ויש בכך להקהות במעט את חומרת תוצאתם כלפי השומע. עוד אציין כי דומה שאין חולק שהאירוע לא היה מתוכנן אלא התפתח באופן ספונטאני על רקע הוויכוח שבין הצדדים.

9. **מדיניות הענישה הנוהגת:** לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים: ע"פ 4519/12 מדינת ישראל נ' יוסף אנוקשווילי (1.11.2012), בו הועמד עונשו של הנאשם על 9 חודשי מאסר בפועל, חלף 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, בגין תקיפתו ופציעתו של המתלון באמצעות מקל בכל חלקי גופו; רע"פ 5675/15 ולדימיר רדאוש נ' מדינת ישראל (24.8.2015), בו נדחתה בקשתו של נאשם לרשות ערעור על חומרת עונשו - 8 חודשי מאסר, חלף 5 חודשי עבודות שירות, לאחר שהכה את המתלון בראשו באמצעות בקבוק וגרם לו לחתך מדמם; רע"פ 8699/15 אחמד אבוהאני נ' מדינת ישראל (17.12.2015), בו נדחתה בקשתו של נאשם לרשות ערעור על חומרת עונשו - 8 חודשי מאסר בפועל, לאחר שהיכה אחר באמצעות חפץ חד בראשו ופצע אותו; רע"פ 1601/14 פרץ נ' מדינת ישראל (3.3.2014), בו נדחתה בקשת רשות ערעור של הנאשם על חומרת עונשו - 10 חודשי מאסר בפועל, לאחר שתקף את המתלון באמצעות בקבוק זכוכית בראשו; רע"פ 5655/13 עמרם נ' מדינת ישראל (20.11.2014), בו נדחתה בקשת רשות ערעור של הנאשם על חומרת עונשו - 12 חודשי מאסר בפועל, לאחר ששבר בקבוק על ראשו של אחר וגרם לו חתך באורך 10 ס"מ; ע"פ 5641/09 מדינת ישראל נ' דניס ברזינסקי (22.3.2010), בו נדחה ערעור המדינה על קולת עונשו של הנאשם - 6 חודשי מאסר בעבודות שירות - בגין תקיפתו ופציעתו של המתלון באמצעות בקבוק זכוכית בראשו. בעניין זה ניתנה הבכורה לשיקולי שיקום; ת"פ 46209-02-15 מדינת ישראל נ' שלמה צנאי (26.6.2016), בו הורשע נאשם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של

ממש, בכך שבעת שהיה בגילופין תקף את מעסיקו באמצעות אלה, על רקע סכסוך כספי. נקבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד 9 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט סטה מהמתחם, משיקולי שיקום, ועל הנאשם הוטלו מאסר מותנה, צו של"צ, צו מבחן, קנס ופיצוי; ת"פ 65113-03-16 **מדינת ישראל נ' מלכה** (18.10.2017), בו נידון הנאשם לעונש מאסר בן שישה חודשים בעבודות שירות, בשילוב צו מבחן, וזאת בשל כך שחבט בראשו של המתלונן באמצעות קפיץ מתכת וגרם לו לחבלה. האירוע התרחש במקום העבודה והתקיפה התבצעה בצוותא וכללה אף מכת אגרוף לראשו של המתלונן; ת"פ 15515-07-15 **מדינת ישראל נ' אזולאי** (12.9.2016), בו נידון הנאשם ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות לאחר שהיכה את המתלונן בצוותא באמצעות פרופיל מתכת בראשו וגרם לו לחתכים שהצריכו תפרים.

10. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות מושא ענייננו נע בין עונש מאסר מותנה ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

11. אקדים ואומר כי לידי הוכחו סיכויי שיקום בעניינו של הנאשם אשר יש בהם להשליך על קביעת עונשו. אכן, לצורך היעדרות לעמדת ההגנה אין צורך, עקרונית, בחריגה בשל סיכויי שיקום, ואולם ללא הוכחת סיכויי שיקום, עמדת המאשימה לעונש מאסר בעבודות שירות הייתה ראויה בעיני. אפרט עמדתי להלן.

12. אין חולק על חומרתה של העבירה ואת הדברים פירטתי לעיל. ואולם, חרף זאת אינני סבור שהעונש ההולם את נסיבות המקרה הוא מאסר ולו בדרך של עבודות שירות. כידוע, בהתאם לסעיף 40ד' לחוק העונשין, רשאי בית המשפט לחרוג לקולה ממתחם הענישה שקבע, אם מצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". בעניין זה נקבע כי "על קיומו של פוטנציאל זה, ניתן ללמוד, בין היתר, מעברו של הנאשם; משיתוף הפעולה שלו עם רשויות החוק ועם שירות המבחן; ומקיומה של תמיכה והתגייסות משפחתית לצידו של הנאשם." (רע"פ 7683/13 **דוד פרלמן נ' מדינת ישראל** (23.2.2014); ע"פ 6637/17 **אליזבט קרינדל נ' מדינת ישראל** (18.4.2018)). כאשר ניתן לחרוג ממתחם הענישה בשל סיכויי שיקול, קל וחומר שהדבר יכול להשליך על בחירת סוג ומידת העונש בתוך המתחם.

13. הנאשם אינו צעיר (כבן 63) וזו הסתבכותו הראשונה עם החוק. האירוע אינו מאפיין את התנהגותו והוא חריג בנוף חייו. הנאשם קיבל אחריות מלאה למעשיו והביע חרטה. על אף שבתחילה החזיק בעמדות נוקשות, ניכר היה כי עם השתלבותו בהליך הטיפול שינה גישתו וההתרשמות הכוללת הייתה מנכונות ממשית לשינוי ובתסקיר האחרון צוין כי רמת הסיכון פחתה. על רקע זה התרשם שירות המבחן מנזקקות טיפולית וכן שהנאשם יוכל להיתרם מהליך טיפולי שעשוי אף להפחית מרמת הסיכון להישנות עבירות בעתיד. לא התעלמתי מכך שמדובר בטיפול המצוי בראשיתו וכי "המשקל שיש לתת לשיקולי שיקום אמור להיות מושפע מאורכה של כבדת הדרך שכבר עבר הנאשם" (רע"פ 1167/21 **טארק חוג'יראת נ' מדינת ישראל** (31.5.2021)). ואולם במקרה זה כבדת הדרך שעבר הנאשם תואמת את ההקלה העונשית לה הוא זוכה בשל סיכויי השיקום ומכלול הנסיבות. לכן המלצת שירות המבחן מקובלת עלי. שירות המבחן הוא הגוף המקצועי האמון על שיקום נאשמים ועל הערכת הסיכויים לכך. קצין המבחן משמש כזרועו הארוכה של בית המשפט לעניין זה, ועל אף שאין הכרח לאמץ את המלצתו, ברי כי להמלצת שירות המבחן משקל ממשי בבואו של בית

המשפט לגזור את דינו של נאשם (ע"פ 3472/11 פלוני נ' מדינת ישראל (3.9.2012)). לכך יש להוסיף את חלוף הזמן מביצוע העבירות (כשנתיים וחצי) ואת העובדה שמאז לא נפתחו נגדו תיקים נוספים. הבאתי עוד בחשבון את מצבו הבריאותי של הנאשם וכן את מצבה הבריאותי של ביתו.

14. בנתונים אלו סברתי שעונש בדמות צו של"צ בשילוב מבחן ופיצוי, הולם נכונה את נסיבות העושה והמעשה. אדגיש שהנאשם אינו מסיים את ההליך כעת וככל שלא ישתף פעולה עם שירות המבחן, ובוודאי אם יעבור עבירה נוספת, יחודש ההליך נגדו והוא יישא בעונש ההולם את מעשיו (עפ"ג 39953-11-13 סבח נ' מדינת ישראל (23.1.2014)). אוסיף שבכוונתי להטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף לא מבוטל, כהמלצת שירות המבחן, המהווה ענישה מוחשית, הגם שבבסיסה אלמנט חינוכי-שיקומי. בכך ייווצר לידי תמהיל עונשי ראוי שיש בו להשיג את תכלית הענישה בצד שמירה על סיכויי השיקום. לא התעלמתי מההבדל המעשי-ערכי שבין עונש מאסר בעבודות שירות לבין צו של"צ (רע"פ 10002/17 מדינת ישראל נ' ניסים מור (18.7.2018)) ואולם, דומה בעיני, כאמור, שעונש מאסר - ולו בעבודות שירות - הוא בבחינת החמרה שניתן להימנע ממנה בנתוני מקרה זה וכי צו של"צ, בשילוב צו מבחן ופיצוי כספי, מהווים ענישה כוללת ראויה. למען הסר ספק, אדגיש שלא סברתי שניתן להסתפק במקרה זה בעונש המצוי בתחתית המתחם (היינו מאסר מותנה בלבד), אלא שיש להוסיף לו צווי של"צ ומבחן כמוסבר לעיל (ואף ההגנה לא עתרה לכך).

15. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך 12 חודשים.

הוסבר לנאשם בלשון פשוטה שעליו לקיים את הוראות שירות המבחן וכי הפרה של צו הפיקוח עלולה להוביל להפקעתו ולהטלת עונשים נוספים.

ב. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים כל עבירת אלימות פיזית כלפי גופו של אדם.

ג. אני מחייב את הנאשם לבצע 200 שעות של"צ בהתאם לתוכנית שגיבש שירות המבחן.

הוסבר לנאשם בלשון פשוטה שעליו לקיים את הצו לשביעות רצון שירות המבחן וכי הפרת הצו עלולה להוביל להפקעתו ולהטלת עונשים נוספים.

ד. פיצוי למתלונן, ע"ת מס' 5, בסך 4,000 ₪. הפיצוי ישולם ב-8 תשלומים שווים ורצופים החל מיום

1.6.22 ובכל 1 לחודש. המאשימה תמציא למזכירות את פרטי חשבון הבנק של המתלונן ותביא לידיעתו תוכנו של גזר הדין. מובהר למתלונן שאין בפיצוי זה למצות את מלוא נזקיו והוא רשאי להגיש בנושא תביעה אזרחית.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

המזכירות תשלח את גזר הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, י"א אדר ב' תשפ"ב, 14 מרץ 2022, במעמד הצדדים.